

ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOST

2 • RUDE PRAVO

Středa 13. prosince 1978

• ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOST byla v úterý ustanovena ve Valostněném paláci v Praze. Zúčastnili se více než 200 členů 28 dobrovolných profesorských klubů, sekcí a kroužků. Předsadou ČS. společnosti byl zvolen doc. V. Fabro, ČSR. (Zprávy ČTK)

Ve středu 13. prosince 1978 prošla denním tiskem zpráva o ustavení České speleologické společnosti (ČSS). Společnost je jednotným zájmovým sdružením amatérských i profesionálních pracovníků všech speleologických disciplín a zájemců o ně. Sdružuje občany ČSR,

kteří chtějí objevovat a studovat kras a podzemní prostory, provádět jejich průzkum a výzkum a spolupracovat při jejich vědeckém vyhodnocení, ochraně a využití. Gestorem společnosti je Ministerstvo kultury ČSR prostřednictvím Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody. Sídlem společnosti je Praha a oblastí působení je území České socialistické republiky.

Zrod ČSS nebyl otázkou náhlého ustavení nové organizace. Již na začátku tohoto století střídavě vznikaly, rozvíjely se i zanikaly různé speleologické skupiny či kroužky, většinou vázané k významným vědeckým osobnostem (prof. K. Absolon, J. Petrbock a další, za zmínku stojí též zřízení vědecké krasové komise při Klubu československých turistů v r. 1933). Jen málokteré však dokázaly přetrvávat po desetiletí (Speleologický klub v Brně, Krasová sekce a několik dalších). Po osvobození Československa došlo k prvému pokusu o ustavení jednotné české speleologické organizace 10. 11. 1946 v Brně na zasedání pracovní skupiny pro zřízení společnosti. Hlavním impulsem k ustavení společnosti se však stal až 6. mezinárodní speleologický kongres v Olomouci v r. 1973, na jehož přípravě se podílely téměř všechny české a moravské speleologické organizace a Slovenská speleologická společnost. Na základě kongresových závěrů, přijatých ústředními orgány, připadla realizace úkolu - ustavení ČSS - Ministerstvu kultury ČSR. Po dalších rozsáhlých jednáních a přípravných pracích se konečně 12. 12. 1978 v Praze sešli delegáti ustavující konference ČSS.

Dnes má ČSS toto složení: Ústřední výbor (11 členů) řídí činnost společnosti mezi sjezdy. V jeho čele je Doc. RNDr. Vladimír Panoš, CSc, vicepresident Mezinárodní speleologické unie. Ústřední revizní komise (tříčlenná) kontroluje a reviduje činnost společnosti dle platných předpisů a stanov. Ústřední odborné komise (vědecká, kom. pro výchovu, technická, kom. pro bezpečnost, ochranu zdraví a speleoslužbu, kom. pro dokumentaci, kom. pro ochranu krasu, kom. pro mezinárodní spolupráci, kom. pro speleoterapii a kom. speleopotápěčská) jsou poradními nebo výkonnými orgány ústředního výboru při řešení speciálních otázek speleologických disciplín. Krajské výbory koordinují činnost základních organizací na území příslušného kraje (dle územního dělení ČSR) a ve své práci se řídí pokyny ústředního výboru. Základní organizace jsou základní organizační složkou společnosti; mají minimálně 15 členů a zajišťují a samostatně provádějí speleologickou činnost v rámci úkolů společnosti, a to na základě ročních plánů doporučených a koordinovaných krajským výborem a schválených ústředním výborem. Některé základní organizace pracují současně pod patronací závodních kroužků ROH, Svazarmu apod. Ke konci roku 1979 bylo evidováno celkem 36 základních organizací (Praha a Středočeský kraj 7, Západočeský 2, Severočeský 1, Východočeský 3, Severomoravský 7 a Jihomoravský 16). Společnost vydává pro své členy neperiodický zpravodaj "Stalagmit" s aktuálními informacemi a zprávami ze života a činnosti skupin.

Po více než roční existenci ČSS lze konstatovat, že se její činnost utěšeně rozvíjí. Kromě zajištění běžných úkolů a navázání spolupráce mezi základními organizacemi se společnost věnuje i další výchově svých členů (v roce 1980 to např. budou kursy rozličných prací a výdřevy, dále "Jeskyňní výplně a zbytky bio- a archeologické", "Ochrana zdraví při práci, zdravotní předpisy a první pomoc", "Výzkum krasu Sudetské soustavy z hlediska jeho ochrany a využití" a týdenní speleopotápěčský kurs). Členové ČSS pomáhají také při výchově metodických pracovníků krasové turistiky a při jejich akcích.

S. Mayer